

Veiledning – lær å finne tall i Statistikkbanken

Statistikkbanken er SSBs åpne database der man kan finne en stor mengde informasjon. Her er det over 6.000 tabeller med mer enn en milliard tall. Databasen oppdateres nesten hver eneste dag!

I denne veiledningen lærer du hvordan du finner fram til riktig statistikkområde og hvordan du finner variabler og lager uttrekk fra tabeller i Statistikkbanken. Dessuten får du vite hvordan du kan lagre og justere tabelluttrekket.

Veiledningen er laget for deg som aldri har brukt Statistikkbanken før – men mer erfarne brukere kan også lære noe nytt. Det er dessuten lagt til noen tips for videre utforskning av Statistikkbanken i tilleggsinformasjonen til veiledningen.

Litt praktisk info:

SSBs publiseringstidspunkt er kl. 08.00. Ved tidspunktene 05.00 og 11.30 oppdateres Statistikkbankens metadata.

Dette gjør alle tabeller midlertidig utilgjengelige i opptil fem minutter. Tall som skal revideres, vises som '0' eller '.' i tidsrommet 05.00-08.00.

Innhold

- Steg 1 Hvordan finne tabellen du trenger?
- Steg 2 Hvordan velge riktige variabler?
- Steg 3 Hvordan justere visning av tabellen?
- Steg 4 Hvordan lagre tabellen?
- Steg 5 Hvordan finne mer detaljert statistikk?
- Tilleggsinformasjon!

I denne veiledningen bruker vi SSBs statistikk for utenrikshandel med varer som eksempel.

Kjøretøy for veg (biler, busser, trailere etc.) utgjør en stor andel av importen hvert år.

Du skal finne informasjon om importverdien for kjøretøy for veg i Norge i perioden 2018-2021 - hvordan bruker du Statistikkbanken for å få til dette?

Det skal du lære nå!

Steg 1 – Hvordan finne tabellen du trenger?

For å finne tall må du først gå til Statistikkbanken: https://www.ssb.no/statbank

Neste steg er å finne riktig statistikkområde (statistikkene SSB publiserer er delt inn i 23 statistikkområder etter ulike emner som Arbeid og lønn, Befolkning, Kultur og fritid, Offentlig sektor og Utenriksøkonomi).

Du må også finne riktig tabell. Utenrikshandel med varer er en omfattende statistikk, og det publiseres mange tabeller i Statistikkbanken – alt fra hovedtall om handelsbalansen til eksport av fisk og detaljerte tall som for eksempel import av elektriske biler. Tolltariffen er den mest detaljerte inndelingen; denne skal vi komme tilbake til i steg 4.

For å finne importverdien for kjøretøy for veg er **SITC-nomenklaturen**, en aggregert nomenklatur, den man bør velge. (Nomenklatur er en fortegnelse over navn og spesialuttrykk innenfor et fag eller en vitenskap).

Videoen nedenfor viser hvordan du finner riktig statistikkområde og tabell:

Nå har du funnet den tabellen du trenger for å lete opp tallene!

Ved publisering av utenrikshandelstall benyttes i stor grad denne nomenklaturen - **FNs** International Standard for Trade Classification - <u>SITC</u>, som grupperer handelstallene etter varens materiale og bearbeidingsnivå (råvarer, halvfabrikata og ferdigvarer).

SITC-koden består opprinnelig av 5 siffer. SSB publiserer import- og eksporttall landfordelt etter 2-sifret SITC-kode - som vist i tabellen over - samt verditall, uten landfordeling, etter 3-sifret kode (se eventuelt statistikkbanktabell 08818 og 08819).

Steg 2 – Hvordan velge riktige variabler?

Hvordan finne verdien for kjøretøy, og hvordan velge årstall?

Videoen nedenfor vil veilede deg i hvordan du velger variabler for å finne import av kjøretøy for veg.

Video 2.<u>Velg variabler</u>

En **variabel** er en egenskap ved en statistisk enhet (her: varene som importeres/eksporteres). En statistisk enhet er bærer av de statistiske egenskapene i en statistisk undersøkelse eller et register (her: verdi i 1000 kroner, mengde målt i tonn, landkoder og SITC-koder).

Variabelen kan anta mer enn én verdi, i form av numeriske eller kategori fra en klassifikasjon. Verdi og mengde målt i tonn (statistikkvariable) er **numeriske variabler** i tabellen i eksempelet over. Landkoder og SITC-koder er eksempler på **klassifikasjonsvariabler**.

Steg 3 – Hvordan justere visning av tabellen?

Det er flere måter å redigere visning av tallene på som man henter ut fra Statistikkbanken.

Man kan for eksempel «rotere» tabellen – en annen måte er å endre fremvisningen av tabellen, til for eksempel søyle- eller linjediagram.

I videoen nedenfor ser du hvordan du gjør dette.

Steg 4 – Hvordan lagre tabellen?

For å lagre tabelluttrekket må du trykke på «lagre spørringen». Du kan velge mellom tre alternativer.

1. Rullerende starttidspunkt og uendret antall perioder

Tidsperioden forflytter seg når ny statistikk blir publisert. Eksempel: Hvis du har valgt å sammenligne 2018 og 2021, vil en oppdatering av tabellen føre til at uttrekket endrer seg til 2019 og 2022.

2. Fast starttidspunkt og alle nyere perioder

Tidsperioden utvider seg når ny statistikk blir publisert. Eksempel: Hvis du har valgt å sammenligne 2018 og 2021, vil en oppdatering av tabellen føre til at uttrekket viser 2018, 2021 og 2022.

3. Vis de samme periodene hver gang Tidsperioden er konstant. Eksempel: Hvis du har valgt å sammenligne 2018 og 2022, vil du få fram det samme uttrekket hver gang.

Når du har valgt ønsket tidsperiode, kan du gå videre og trykke på «fullfør». Da får du en lenke du selv må ta vare på. Du kan også lagre uttrekket i ulike filformat som f.eks. Excel.

Alt dette vises i videoen nedenfor.

Video 4.<u>Lagre tabell</u>

Steg 5 – Hvordan finne mer detaljert statistikk?

Ved publisering av utenrikshandelstall benyttes som nevnt i Steg 1 i stor grad **FNs SITCnomenklatur**. Det finnes imidlertid en mer detaljert nomenklatur: det <u>internasjonale harmoniserte system (HS)</u>. Tolltariffen er en 8-sifret kode, der de 6 første sifrene tilsvarer HS og de 2 siste sifrene er opprettet for nasjonale formål (avgifter og statistikkhensyn).

Nå skal du lære å finne varenummer slik at du kan finne tall for import/eksport etter tolltariffen.

Oppgave: Blant kjøretøy for veg skal du finne ut hvordan importen av el-biler fra Tyskland har utviklet seg i perioden 2018 til 2021.

Videoen nedenfor vil demonstrere hvordan bruke tolltariffen og dens hjelperegister til å finne varenummer for elektriske biler. Men gå først til denne nettsiden: <u>Tolltariffen</u>

Video 5. Hvordan bruke tolltariffen

For å finne importtall for elektriske biler må du velge statistikkvariablene verdi og mengde2 (=antall biler), huke av for import og landkode «Tyskland» og velge riktig tidsperiode i boksen som viser år.

Hvordan du finner varenummer, ser du i stegene nedenfor.

 86-89 Kjøretøyer, luftfartøyer etc 	
✓ Velg alle Opphev alle → Gå til: Velg verdier fra gruppe	
Søk kun i starten av tekst	
Valgt 2 av totalt 385	Deretter kan du seke de varenumrene
87038009_2017 Motorkjøretøyer for transport 87038001_2017 Motorkjøretøyer for transport 86011000_1988 Lokomotiver drevet med kraft 86012000_1988 Lokomotiver drevet med kraft 86021000_1988 Dieselelektriske lokomotiver (* 86029000_1988 Lokomotiver (herunder tender	som er gyldig for elektriske biler – som vi fant i video 5 – 87038009 og 87038001
86031000_1988 Vogner med egen fremdriftsm 🗸	

4

			Mengde 1 (M1)			Mengde 2 (M2)				
			2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
87038001_2017 Motorkjøretøyer for transport av max 9 personer, nye, utelukkende med elektrisk fremdriftsmotor, ikke type kjøretøy angitt under pos. 8703.10 (2017-) (M1=kg, M2=stk)	Import	DE Tyskland	19 675 836	36 692 618	57 464 537	68 107 861	13 947	20 586	29 568	31 793
87038009_2017 Motorkjøretøyer for transport av max 9 personer, brukte, utelukkende med elektrisk fremdriftsmotor, ikke type kjøretøy angitt under pos. 8703.10 (2017-) (M1=kg, M2=stk)	Import	DE Tyskland	6 486 391	2 225 769	4 214 103	12 022 526	4 340	1 280	2 268	6 374

Obs:

Den 12.2.2022 ble alle varekodene endret. De 8-sifrete varekodene har nå en tilføyelse som viser årstallet da varekoden ble tatt i bruk.

Tabellen du da får, viser tall for importverdi og antall biler fra 2018 til 2021.

Utfordringen med tolltariffen er varenummerendringer. Det er hele 13 529 varenummer i Statistikkbanken fordi gamle/ugyldige varenummer også er tatt med.

Selve tolltariffen har rundt 7 400 varenummer i 2022 – men ikke alle har tall i Statistikkbanken. Det er flere ulike varenummer for import enn for eksport fordi «bredden» i varer vi importerer er større enn for eksporten.

Hvert år forekommer det varenummerendringer, og hvert femte år ganske mange grunnet såkalt hovedrevisjon av HS-nomenklaturen. Dette skaper brudd i tidsserier og gjør det litt mer komplisert å finne tall.

I statistikkbanktabellene for detaljert utenrikshandel (08799, 08801, 11008 og 11009) ble alle varekodene endret ved publisering av månedstall i februar 2022.

De 8-sifrede varekodene får en tilføyelse som viser årstallet da varekoden ble tatt i bruk. Dette er nødvendig fordi samme 8-sifrete kode kan bli gjenbrukt med nytt innhold (annen tekst) i tolltariffen. Det har også blitt lagt til perioden som varenummeret var aktivt bak varetittelen. I bildet nedenfor ser du at den øverste varekoden for kokosmasse var aktiv i 1991-1995. Den nederste varekoden ble tatt i bruk i 1996 og er fortsatt aktiv.

			Mengde 1 (M1)			
		2021M11	2021M12	2022M01		
08011001_1991 Kokosmasse <mark>(1991-1995</mark>) (M1=kg, M2=nei)	Import	0	0	0		
08011100_1996 Kokosmasse <mark>(1996-</mark>) (M1=kg, M2=nei)	Import	66 875	44 081	20 239		

Obs:

Den 12.2.2022 ble alle varekodene endret. De 8-sifrete varekodene har nå en tilføyelse som viser årstallet da varekoden ble tatt i bruk.

For å søke opp gyldige varenummer kan du skrive -) i søkefeltet.

Mävelges*	Måned Mä velges*	Varenummer Må velges*
Statistikkvariabel 🖤	Velg alle Opphev alle	✓ 08-14 Frukt, kaffe, korn og andre veg
Velg alle Opphev alle	Søk kun i starten av tekst	Velg alle Opphev alle
Valgt 1 av totalt 3	Søk Q	ightarrow Gå til: Velg verdier fra gruppe
Mengde 1 (M1)	Valgt 4 av totalt 409	Søk kun i starten av tekst
Mengde 2 (M2)	2022M01 2021M12 2021M11 2021M10	-) Q Valgt 354 av totalt 684
	2021M09 2021M08 2021M07 2021M06	08011900_2012 Kokosnøtter, unnt kokosmass 08011001_1991 Kokosnøster, 1991-1995) (M1 08011009_1991 Kokosnøtter, friske el tørkede 08011900 1996 Kokosnøtter, unnt kokosmass
		08011200_2012 Kokosnøtter med det indre s 08012100_1996 Paranøtter, friske eller tørked ▼ ∢

Tilleggsinformasjon!

Nå som du er godt i gang med å bruke Statistikkbanken - her finner du flere muligheter til ytterligere utforsking av SSBs tall.

• <u>API:</u>

Et programmeringsgrensesnitt som på engelsk heter *application programming interface* (**API**). Det er et grensesnitt i en programvare som gjør at spesifikke deler kan aktiveres («kjøres») fra en annen programvare, slik at du raskt kan hente ut og integrere SSBs data med egne systemer. API-ene er åpne og krever ikke registrering.

Les mer her: <u>API: Lag egne datasett</u> <u>Fra SSB-API til Excel og PowerBI</u>

Variabeldefinisjoner:

Velg tabell

Listen over variabler er ikke fullstendig, den vil kompletteres etter hvert som variabler fra nye statistikkområder dokumenteres.

Ved å klikke på Statistikkvariabel får du informasjon om statistikkvariabelen <u>«statistisk</u> <u>verdi»</u> i SSBs liste over variabeldefinisjoner:

₿

Vis resultat

Utenrikshandel med varer

08801: Utenrikshandel med varer, etter varenummer (HS) og land 1988 - 2021

$\sim$ Informasjon om tabell		
Mi velges* Statistikkvariabel	År Måvelges*	Varenummer (Stor verdimengde)
Mengde 1 (M1) C Definisjon Verdi (kr) C Definisjon © Lukk Velg alle C Opphev alle Valgt 1 av totalt 3 Mengde 1 (M1) Verdi (M1) Mengde 2 (M2)	Søk Q Valgt 1 av totalt 34 2020 2020 2019 2018 2017 2016 2015 2014 •	 ✓ Alle varekoder 8-siffer-nivå ⇒ Gå til: Avansert søk ⇒ Gå til: Velg verdier fra gruppe Valgt 0 av totalt 10 770 ✓ Valgfri variabel Det er flere enn 1500 verdier, og derfor blir de ikke vist automatisk. Bruk lenken "Avansert søk", eller "Velg verdier fra gruppe".

Velg variabler

Statistisk sentralbyrå Statistics Norway ENGLISH COOKIES OG PERSONVERN STIKKORD A-Å KONTAKT OSS Statistisk sentralbyrå Statistics Norway Q SØK **STATISTIKK** > FORSKNING > INNRAPPORTERING > OM SSB > MITT SSB Forsiden > Metadata > Variabeldefinisjoner Statistisk verdi Englis Navn Definisjon Statistisk verdi Statistisk verdi er verdien ved passering norsk grense. Toll, merverdi- og andre avgifter inngår ikke i den statistiske verdien. Gyldig fra Gyldig til Eier Kommentarer Ved import skal verdien settes til CIF-type (Cost Insurance Freight) verdi. Det vil si varens verdi ved norsk grense inklusive de omkostninger som er forbundet med leveringen av varen frem til grensen, hovedsakelig transportomkostninger og forskring. For sksportens vedkommende er det på samme anle varens vardi ved norsk grense og FOB ar to typer av leveringsbetingelsen kati Incoternis. Disse leveringsbetingelsen er en avtale mellem i kjører og selger om hvens om bærer risko, ansvar og kostnak knyttet til transport av væren frem til avtalt sted. For rable som eksporteres med skip direkte fra installasjon på norsk kontinentalsokkøl, regnes verdien ved avgang fra installasjonen. Når det gjelder not ved norsk som til avtalt sted i utlandet gjennom refedning, regnes den statistiske verdien ved passering ut fra norsk kontinentalsokkøl. Verdien av transport over internasjonale farvann og inn til ternital utdadt ternas som aksport av Bansets. Statistisk verdien for beskopt og på som er statistiske verdien ved er statistiske verdien ved setsport av ternasjonale for skappt og på norsk kontinentalsokkøl er og som er statistiske verdien ved passering ut fra norsk kontinentalsokkøl. Verdien av transport over internasjonale farvann og inn til ternitalske verdien ved statistiske averdien ved er statistiske verdien ved er statistiske verdien ved som er som ternasjonale farvann og inn til ternitalsokøl (de som ternas som kappt av farsetse). er gjermom rørieaning, regnes den st insport over internasjonale farvann o sport og import av skip er overdragels sk tollgrense og direktelandet i utland s som eksport av tjen Id. For fisk norske far Statistisk enhet Statistikkemne 09.05 - Utenrikshandel Statistikk Utenrikshandel med vare Sensitivitet Sensitiv Lenket til Statistikkbanktabeller Vis lenker KONTAKT OSS NYHETSBREV NETTSTEDSKART 2020 © STATISTISK SENTRALBYRÅ 9

• Lagre spørring i Statistikkbanken:

Henter du samme tabell i Statistikkbanken gang etter gang? Da kan lagret spørring være noe for deg. Les mer her: <u>Lagret spørring</u>

• KLASS: Klassifikasjoner og kodelister:

Klassifikasjoner er «offisielle» kodeverk, der kategoriene skal være gjensidig utelukkende og uttømmende. Kodelister er ikke «offisielle», de kan være tilpasset en spesiell statistikk. Du kan inkludere søk i kodelister ved å hake av i boksen. Vær oppmerksom på at du da kan få veldig mange treff, inkludert kodelister som er tilpasset spesielle behov i SSB.

Ønsker du mer informasjon om f.eks. SITC-nomenklaturen og variablene, finner du det her: <u>Standard for utenrikshandel med varer etter bearbeidingsnivå - SITC</u>